

1 יא. הָאוֹנֵן – מי שמת לו אחד מקרוביו שחייב להתאבל עליהם,
2 וטרם נקבר, ואסור באכילת קדשים (זבחים צח:). וְטָמֵא שְׁנֵטָהָר וְעֵדִיין
3 הוא מְחוּסֵר בְּפִדְיוֹ – קרבנות לכפרתו, ואסור באכילת קדשים עד
4 שיביא קרבן, לאחר שיעבור זמן האנינות, ויביא המחוסר כיפורים
5 קרבנותיו, צְרִיבֵין מְבִילָה לְאֹכֵלֵת קֹדֶשׁ, אֲכָל לֹא לְאֹכֵלֵת הַרְוּמָה.

גמרא

6 שנינו במשנה: חומר בקדש מבתרומה שמתבילין כלים בתוך כלים
7 לתרומה אבל לא לקדש.

8 מבררת הגמרא: פְּקֻדָּשׁ מֵאֵי מַעְמָא [מדה הטעם] שלא מטבילים כלי
9 בתוך כלי. משיבה הגמרא: אָמַר רַבִּי אֵילָא, מִפְּנֵי שְׁכִידוֹ [כובדו]
10 שֶׁל הַכֵּלִי הַפְּנִימִי הַמוֹנַח בְּתוֹךְ הַחִיצוֹנִי חוֹצֵץ בְּפָנָיו הַמִּים מְלִיגָע
11 בְּתוֹךְ הַכֵּלִי הַחִיצוֹנִי וּבִאֲחֻרֵי הַפְּנִימִי, וְלִכֵּן לְקוֹדֶשׁ לֹא יִטְבִּילֵם
12 יחד.

13 מַקְשָׁה הַגְּמָרָא: וְהָא מְדַסְפָּא – מכך ששנינו בהמשך המשנה
14 מעלה בקודש שטעמה מְשׁוּם חֲצִיצָה וּכְפִי שִׁבּוּאָר, מִשְׁמַע שְׁטַעַם
15 הַמַּעֲלָה בְּרִישָׁא לַגְּבִי כְּלֵי בְּתוֹךְ כְּלֵי לְאוּ [אינו] מְשׁוּם חֲצִיצָה.
16 וּמִבֵּאֲרַת הַגְּמָרָא אֵת הַקּוֹשִׁיא: דְּקָתְנִי בְּסִיפָא, וְלֹא כְּמֵדַת הַקֹּדֶשׁ
17 מֵדַת הַתְּרוּמָה, שְׁכִידָא מֵתִיר וּמְנַגֵּב וּמְמַלֵּל וְאַחַר כֵּן קוֹשֶׁר,
18

19 וּבְתְרוּמָה אִם רִצָּה קוֹשֶׁר וְאַחַר כֵּן מְמַלֵּל. וְהָרִי הַטַּעַם שֶׁבְּקוֹדֶשׁ
20 מֵתִיר הַקֶּשֶׁר וּמִנְגֵב אֵת הַבְּגָד קוֹדֶם טְבִילָתוֹ, מִשּׁוּם חֲצִיצָה הוּא,
21 שֶׁהַקֶּשֶׁר וְהַלְחוֹת דּוֹמִים לְחֲצִיצָה. וְכִיּוֹן שְׁטַעַם שְׁנֵימָה מִשּׁוּם
22 חֲצִיצָה, וְרִצָּה לְהַשְׁמִיעֵנוּ שְׁלֵגִי קוֹדֶשׁ אִף מִזֶּה שֶׁנִּרְאָה כְּחֲצִיצָה
23 פּוֹסֵל הַטְּבִילָה, וּבִתְרוּמָה רַק חֲצִיצָה גְּמוּרָה מִן הַתּוֹרָה פּוֹסֵלֵת,
24 יִשְׁמִיעֵנוּ רַק אֶחָד מֵהֶם.

25 מִתְרַצַּת הַגְּמָרָא: לְעוֹלָם טַעַם הַמַּעֲלוֹת בֵּין רִישָׁא וּבֵין בְּסִיפָא הוּא
26 מְשׁוּם חֲצִיצָה, וְצְרִיבָא – וְצְרִיבָה הַמְשַׁנָּה לְהַשְׁמִיעֵנוּ מַעֲלָה זֹו
27 בְּשֵׁנֵיהֶם, דְּאֵי אֲשַׁמְעִינָן – שאם השמיענו רק את הרישָׁא שאין
28 מְטַבִּילִים כְּלֵי בְּתוֹךְ כְּלֵי לְקוֹדֶשׁ, הֵוָה אֲמִינָא – הייתי אומר דהיינו
29 מַעְמָא – שֶׁהַטַּעַם דְּלִקְדָּשׁ לֹא מְטַבִּילִים, מְשׁוּם כְּכִידוֹ שֶׁל כְּלֵי דְּאִיבָא
30 – שֵׁשׁ אֵת כּוֹבְדוֹ שֶׁל הַכֵּלִי, וְשִׁמָּא הוּא חוֹצֵץ בֵּין הַמִּים לְכֵלִי
31 כְּדַבְּרֵי רַבִּי אֵילָא, אֲכָל בְּסִיפָא לַגְּבִי בְּגַד שֵׁשׁ בּוֹ קֶשֶׁר אוֹ שֶׁהוּא לַח
32 דְּלִיבָא – שאין כְּכִידוֹ שֶׁל כְּלֵי חוֹצֵץ, וְרַק הַקֶּשֶׁר אוֹ הַלְחוֹת נִרְאִים
33 כְּחֲצִיצָה, אִיבָא – שִׁמָּא נֹאמַר שֶׁלְקֻדָּשׁ נִמְי לֹא הוּי חֲצִיצָה, כִּיּוֹן
34 שְׁבִאמַת הַמִּים מְגִיעִים גַּם לְמִקּוּם הַקֶּשֶׁר וּלְמִקּוּם הַלַּח, וְהַשְׁמִיעֵנוּ
35 הַתְּנָא בְּסִיפָא שְׁגַם כְּשֵׁאִין חֲצִיצָה מִמֶּשׁ כְּכִידוֹ שֶׁל כְּלֵי אֵלָא רַק
36 קֶשֶׁר אוֹ לְחוֹת וְנִרְאָה כְּחֲצִיצָה, פּוֹסֵלִים הַטְּבִילָה לְקוֹדֶשׁ. וְאֵי
37 אֲשַׁמְעִינָן רַק אֵת הַסִּיפָא שֵׁאִין מְטַבִּילִים בְּגַד עִם קֶשֶׁר אוֹ לְחוֹת, הֵוָה
38 אֲמִינָא דְּהֵינּוּ מַעְמָא דְּלִקְדָּשׁ לֹא מְטַבִּילִים, מְשׁוּם

אגרות קודש

ב"ה, ח' אדר, תשי"ג

ברוקלין.

הרה"ג והרה"ח אי"א נו"נ עוסק בצ"צ

מוה"ר אפרים אליעזר שי' הכהן

שלום וברכה!

בנועם קבלתי מכתבו מבדר"ח אדר, ומה שהעיר בענין המלאך הממונה על הריון דבגמרא
איתא דלילה שמו, ובשם המגיד מקאזניץ שזהו שם תכ"ה, ומפרש שזהו ע"פ דעת תוס' הרא"ש בנדה
ט"ז ע"ב דהקב"ה נותן לאשה הריון ואח"כ מתעסק בה המלאך.

הנה לכאורה אם רוצה לחלק ולפרש דהשם תכ"ה אינו מלאך אלא קאי על הקב"ה בעצמו
מבלי התלבשות במלאך, הרי גם אליבא דתוס' יש לומר כן, כי פשיטא אשר כל דבר ודבר בא מהקב"ה,
ובמילא יש לזה שייכות מאיזה שם, אף שאח"כ נמסר למלאך.

במ"ש במכתבו בענין התועדות בחג הפורים הבע"ל, הנה ע"ד הרגיל תתחיל ההתועדות
בביהכ"נ לאחר שעה השמינית ערב, ומובן אשר ע"פ פסק רז"ל ודרשתם עה"פ את המשכן כמשפטו,
הנה אותו שבדרום ינתן בדרום (ירושלמי שבת פ"ב ה"ג).

בכבוד ובברכת פורים שמח.

26 דאורייתא, גורו פהו רבנן בין לקדש עצמו ובין לחולין שנעשו על
 27 מְהַרְתָּ הַקִּדְּשׁ. אולם בחמש המעלות פְּתַרְיִיתָא דְלִית לָהּ דְרָרָא –
 28 אחרונות שאין בהם חשש דְטוּמְאָה מְדַאֲרִייתָא, שכולן טומאות
 29 שתיקנו חכמים כמעלות לקודש, ולא מחשש טומאה דאורייתא
 30 כמעלות הראשונות, גורו פהו רבנן רק לקדש, אך לחולין שנעשו על
 31 מְהַרְתָּ הַקִּדְּשׁ לֹא גורו פהו רבנן.
 32 הגמרא מביאה את דברי רבא שחולק ואומר טעם אחר לדין
 33 ששנינו במשנה שאין מטבילין כלי בתוך כלי: רבא אמר, מְדַסִּפָּא
 34 בדין שקודם הטבילה לקודש צריך להתיר את הקשר ולנגב הבגד,
 35 טעמו הוּי מְשוּם הַצִּיצָה של הקשר והלחות, טעם המעלה ברישא
 36 שאין מטבילים כלי בתוך כלי לֹא מְשוּם הַצִּיצָה הוא, שאם היה
 37 הטעם משום חציצה, היה די לתנא להשמיענו זאת באחד מדינים
 38 אלו, והיינו למדים לכל הדומה לחציצה שפסול בטבילת קודש.
 39 וְרִישָׁא שאין מטבילים כלי בתוך כלי היינו מְעַמָּא שעשו בה חכמים
 40 מעלה לקודש, גְזִירָה שְׁלֵא יִטְבִּיל בַּמְקוֹה מְחִטִּין וְצִינּוֹרוֹת נ-מזלגות
 41 קטנים לטויית זהב טמאים, כדי לטהרם, כשהם נמצאים בתוך כלי
 42 שְׂאִין בפתח שפִּיּו פְּשִׁיעוֹר שְׁפוּפְרַת הַנּוֹד שהוא קנה חלול
 43 שנותנים בפי נוד עור, ובאופן זה לא עלתה להם טבילה, כיון
 44 שהמים הנמצאים בתוך הכלי אינם נחשבים כמחוברים למקוה,
 45 פְּרָתֵנּוּ במשנה (מקואות פ"ד מ"ז), עֵירוֹב מְקוּאוֹת כְּשִׁפוּפְרַת הַנּוֹד – שני
 46 מקוואות הנמצאים זה בצד זה, שבאחד יש ארבעים סאה כשיעור
 47 מקוה ובשני יש פחות מכך, ונקב העשוי כצינור מחבר ביניהם, אם
 48 שיעורו כשיעור שפופרת הנוד, המקוואות נחשבים מעורבים,
 49 ובכך גם המקוה החסר כשר, ושיעור הנקב צריך שיהיה פְּעוּבָיָה –
 50 כעובי גוף השפופרת

1 דְקִימָרָא כְּמִיא אֶהְדוּקִי מִתְדַק – שהקשר מתהדק יותר כשהוא
 2 במים, ואף שמתחילה היה רפוי ונכנסו בו מים, עתה הוא מהודק
 3 יותר ונראה כחוצץ, אֶכְל בְּרִישָׁא לגבי אין מטבילים כלי בתוך כלי,
 4 היה מקום לומר דְמִיא אֶקְפּוּי מְקִפּוּ לִיה לְמִנָּא – שהמים נכנסים
 5 לכלי החיצוני ומציפים ומגביהים את הכלי הפנימי ואינו נוגע
 6 בכלי החיצוני, לֹא הָיָא – אין זה נחשב חציצה אף לקודש, לכן
 7 צְרִיכָא להשמיענו שאף באופן זה נחשב חציצה לגבי קודש.
 8 הגמרא מבארת דעת רבי אילא שטעם שתי המעלות לקודש, של
 9 כלי בתוך כלי, והתרת הבגד וניגובו קודם הטבילה, הוא משום
 10 חציצה: רבי אילא לְמַעְמָיָה – לשיטתו, דְאָמַר רַבִּי אִילָא אָמַר רַבִּי
 11 הַנִּינְא פֶּר פִּסְא, עֶשֶׂר מַעְלוֹת בקודש יתר על התרומה שֵׁנו פֶּאן
 12 במשנתנו, חֲמֵשׁ המעלות הראשונות נאמרו בין לקדש עצמו ובין
 13 לחולין שנעשו על מְהַרְתָּ הַקִּדְּשׁ, כלומר ששמרום מטומאה בקודש,
 14 שגם בהם נוהגות מעלות אלו יתר על התרומה, ואילו חמש
 15 מעלות אַחֲרוֹנוֹת נאמרו לקדש בלבד, אֶכְל לֹא לחולין שנעשו על
 16 מְהַרְתָּ הַקִּדְּשׁ, שבהם לא נוהגות מעלות אלו. ומכך שאמר שעשר
 17 מעלות שנו, על אף שבמשנה נשנו אחת עשרה, מוכח שסבר
 18 שהמעלה שאין מטבילים כלי בתוך כלי והמעלה שצריך להתיר
 19 את הקשר ולנגב את הבגד קודם הטבילה, טעם אחד לשתיהן
 20 משום חציצה, ולכן חשבם כמעלה אחת, ונמצא שנשנו במשנה
 21 רק עשר מעלות.
 22 מבררת הגמרא: מֵאִי מְעַמָּא – מה הטעם בחילוק זה, בין המעלות
 23 הראשונות לאחרונות לענין חולין שנעשו על תהרת הקודש.
 24 מבארת הגמרא: משום שחֲמֵשׁ קְמִייתָא דְאִית לָהּ דְרָרָא דְטוּמְאָה
 25 מְדַאֲרִייתָא – שחמש מעלות ראשונות שיש בהם חשש טומאה

אגרות קודש

בי"ה, ח' אדר, ה'תשי"ג
 ברוקלין, נ.י.

הרה"ג הנכבד והנעלה איש המעלה גזע תרשישים גדול
 באישים וו"ח אי"א משכיל על דבר טוב וכו'
 מוהר"ר דוד ני"ו ששון

שלום וברכה!

יקרת מכתבו מיי"ג בשבט קבלתי בשמחה ובו ג' תמונות מג' כתבי יד עתיקים, אשר מהם ניכר
 אמיתת הפס"ד של כ"ק אדמו"ר הזקן בעל התניא והשלחן ערוך לכתוב מלת דכא (בפסוק לא יבוא
 פצוע דכא) באלף.

ובטח ידוע לכת"ר רבוי הדיעות שנאמרו בזה, אשר כלם נקבצו בספר משנת אברהם.

וראוי לציין מה ששמעתי מכ"ק מו"ח אדמו"ר זצוקללה"ה נבג"מ זי"ע, אשר בהיותו בעיר
 ורמיזא (ווארמס) ראה שם הספר תורה שקבלה בידם שכתבה מהר"ם זצ"ל מרוטנברג וכתוב שם דכא
 באלף. וכן ראה גם כן בספר תורה בפראג שע"פ הקבלה בידם מדור לדור הגיחה עזרא הסופר.

לאות הכרת תודה נשלח לכת"ר בחבילה מיוחדת ה"שדי חמד" לחח"מ הספרדי.

בכבוד ובברכה.